

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวทางการฝึกทางปัญญาจาก
ต้นแบบร่วมกับแนวทางการเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรี

DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL BY INTEGRATING COGNITIVE
APPRENTICESHIP APPROACH AND PROCESS WRITING APPROACH FOR
ENHANCING EXPOSITORY WRITING ABILITY AND REFLECTIVE THINKING
ABILITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS

ผู้วิจัย

อดิสรณ์ เรืองกิจจานันท์¹

Adisorn Rueangkitchanan

adis.pooh@hotmail.com

กรรมการควบคุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ คงเผ่า²

รองศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ม้าคนอง³

Advisor Committee

Asst.Prof.Dr.Wipawan WongsuwanKongpow

Assoc.Prof.Dr.Aumporn Makanong

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวทางการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวทางการเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรีและ 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปัญหาในสภาพจริงและระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 29 คนใช้เวลาในการทดลอง 1 ภาคการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้เครื่องมือที่ประกอบด้วยแบบประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่าเกณฑ์การประเมินระดับความสามารถในการเขียนความเรียงและแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรองเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบบันทึกการเรียนรู้วิเคราะห์

ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองก่อนระหว่างและหลังการทดลองโดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test dependent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-way analysis of variance with repeated measures) และวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลจากบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนและบันทึกการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรีโดยมีหลักการ 4 ประการได้แก่การเรียนรู้จากต้นแบบการเรียนตามกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการทบทวนและการสะท้อนคิด ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี 4 ขั้นหลัก ดังนี้ 1) ขั้นเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบ 2) ขั้นกำหนดประเด็นการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริง 3) ขั้นฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ และ 4) ขั้นสะท้อนคิดทางปัญญาและพัฒนาผลงาน ส่วนการวัดและประเมินผลดำเนินการโดยประเมินระดับ

¹ นิสิตระดับคุษภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³ รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรอง ด้วยเกณฑ์ประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน หลังจากการทดลองใช้พบว่า

2.1 คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกองค์ประกอบ โดยมีความสามารถในด้านกรเรียบเรียงความคิดเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา และด้านการใช้รูปแบบและกลไกการเขียนตามลำดับ

2.2 คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดไตร่ตรองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความสามารถในการเขียนความเรียง
ความสามารถในการคิดไตร่ตรอง แนวคิดการฝึกทาง
ปัญญาจากต้นแบบ แนวคิดการเขียนแบบเน้น
กระบวนการ

ABSTRACT

This study was a research and development. The purposes of this study were 1) to develop an instructional model based on the integration of cognitive apprenticeship approach, and the writing process approach for enhancing expository writing ability and reflective thinking ability among undergraduate students; and 2) to evaluate the efficiency of the developed instructional model. The research procedure was divided into two phases: 1) The developing of an instructional model based on the real problems; and 2) The effectiveness evaluating of the developed instructional model which was implemented with 29 undergraduate students in Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University who were considered as the subjects of the study. The duration of the experiment was one semester. The quantitative data were

collected through essay writing with 2 assessment tools namely; the expository writing test along with its scoring criteria, and the reflective thinking test. Meanwhile, the qualitative data were collected through journal writing. The data were analyzed using T-test dependent and One-way analysis of variance with repeated measures, whereas the content analysis was used through students' journal writing and teachers' reflection on their instructions.

The findings of the study were as follows:

1. The objectives of the developed instructional model were to enhance expository writing and reflective thinking abilities. This model consisted of 4 principles namely; learning from distinguished models; writing process; social interaction; and revision and reflection. The teaching stages of the instructional model were: 1) Intellectual learning from the models 2) Specifying an issue for writing based on real situations 3) Cognitive apprenticeship with the models 4) Reflecting and developing a writing piece.

2. On the aspect of the effectiveness of the instructional model after the implementation, it was found that;

2.1 The average score of expository writing ability in post-experiment of the subjects was significantly higher than that in pre-experiment in all components at .05 level. The aspects which were most significantly improved included the organization followed by content presentation, language usage, and forms and mechanics of writing respectively. The learning outcomes evaluation on levels of expository writing ability and reflective thinking ability was evaluated through the scoring rubrics inventory developed by the researcher.

2.2 The average score of reflective thinking ability in post-experiment among the subjects was significantly higher than that in pre-experiment at .05 level.

Keywords : Expository Writing Ability, Reflective Thinking Ability, Cognitive Apprenticeship Approach, Process Writing Approach

บทนำ

การเขียนความเรียงเป็นทักษะสำคัญในการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสบการณ์และขยายขอบเขตความรู้ หากเขียนได้ดีก็จะช่วยให้ทำกิจการงานต่างๆ ให้สำเร็จด้วยดีการเขียนไม่เพียงช่วยพัฒนาความรู้และความคิดเท่านั้นยังสามารถช่วยพัฒนาหลักการใช้ภาษา ทั้งนี้เพราะผู้เขียนมีโอกาสทดลองใช้ภาษา จึงทำให้สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนมากขึ้นนอกจากนี้การเขียนยังมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาสังคมให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลในสังคมได้ติดตามความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ช่วยถ่ายทอดความรู้และสร้างองค์ความรู้ และการเขียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นซึ่งใช้ในการประเมินคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยและใช้ในการเขียนเชิงวิชาการต่างๆ ตลอดจนช่วยในการรวบรวมข้อมูลความรู้ให้สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (Raimes, 1983: 3; Nunan, 1989: 37; Schleppegrell & Colombi, 2001: 1; Weigle, 2002; Graham & Perin, 2007: 445; สุจริต เพียรชอบ, 2540: 95; อัจฉรวางศ์โสธรและคณะ, 2536:1; สุภาณีชินวงศ์, 2543) อย่างไรก็ตามแม้ว่าการเขียนความเรียงจะเป็นทักษะภาษาที่มีความสำคัญในการสื่อสาร และจำเป็นสำหรับการสะท้อนความคิดและประเมินความรู้แต่จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนและการวิเคราะห์ผลงานเขียนของผู้เรียนสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนยังคงประสบปัญหาการเขียนหลายด้านโดยเฉพาะด้านกระบวนการคิดที่พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถวิเคราะห์ประเด็นของเรื่องที่

เขียนได้อย่างถูกต้องขาดความสามารถในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลไม่สามารถจัดระบบเรียบเรียงข้อมูลและสรุปความคิดที่ได้อย่างสมเหตุสมผล (สุภาณีชินวงศ์, 2543: 8; วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2550: 2; Grabe & Kaplan, 1996:252; Johnson, 2003: 2; Scarcella, 2003: 8) และด้านระเบียบการเขียนโดยผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบงานเขียนและหลักการใช้ภาษาทำให้ไม่สามารถเขียนงานได้อย่างถูกต้องตามระเบียบแบบแผน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 27; สุภาณีชินวงศ์, 2543: 8; วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2550: 35; ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2553: 75; Grabe & Kaplan, 1996: 252; Johnson, 2003: 2; Scarcella, 2003: 8; Ganobcsik-Williams, 2004: 5-6)

ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าการแก้ปัญหาการเขียนของผู้เรียนนั้นผู้สอนควรจัดบรรยากาศและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งหลักการเขียน การฝึกให้เขียนงานอย่างเป็นกระบวนการ และช่วยพัฒนาทักษะการคิด โดยเฉพาะการได้ทบทวนและการคิดไตร่ตรองงานเขียนและกระบวนการเขียน แนวทางหนึ่งในการสอนเขียนที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสามารถดังกล่าวได้คือ การสอนเขียนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ซึ่งมีรายละเอียดของแนวคิดมีดังนี้

แนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ (cognitive apprenticeship approach) เป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานจากแนวคิดการสร้างความรู้ทางสังคม (social constructivism approach) ของ Vygotsky (1981) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคม (social cognitive theory) ของ Bandura (1986) (Collins, Brown, & Holum, 1991: 1; Chan, Miller, & Monroe, 2009: 35; Edmondson, 2013) และมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีสถานการณ์เชิงปัญญา (situation cognition theory) เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพจริง โดยมีผู้เชี่ยวชาญคอยชี้แนะและเสริมต่อการเรียนรู้จนผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจน

เกิดความชำนาญจากการศึกษาแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ สามารถสรุปสาระสำคัญของแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบตามที่นักวิชาการ (Colins et al. ,1989, 1991; Brill et al.,2001; Darabi, 2005: 54) ได้นำเสนอไว้ มีสาระสำคัญดังนี้

1) เนื้อหา (content) เป็นลักษณะของความรู้ที่ต้องการให้มีความเชี่ยวชาญ ได้แก่ ความรู้หลัก กลยุทธ์ การแก้ปัญหา กลยุทธ์ควบคุม และกลยุทธ์การเรียนรู้

2) วิธีการ (method) เป็นวิธีที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาจนมีความเชี่ยวชาญ ได้แก่ การเป็นต้นแบบ การเป็นผู้ชี้แนะ การเสริมต่อการเรียนรู้ การอธิบายอย่างชัดเจน การไตร่ตรอง และการสำรวจ

3) ลำดับขั้นตอน (sequencing) เป็นการคำนึงถึงลำดับขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การสอนทักษะทั่วไปก่อนทักษะเฉพาะ การเพิ่มความซับซ้อน และการเพิ่มความหลากหลาย

4) สังคมวิทยา (sociology) เป็นลักษณะทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้จากสถานการณ์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ และแรงจูงใจภายใน

แนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ (process writing approach) เป็นแนวคิดที่ใช้ในการสอนเขียน โดยได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของนักจิตวิทยาและนักปรัชญา แนวพุทธิปัญญา (cognitive approach) และแนวพฤติกรรมนิยม (behavioral approach) รวมทั้งแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการเขียน ซึ่งให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดและการปฏิบัติการเขียนมากกว่า การเน้นที่ผลงานเขียน และเชื่อว่าการเขียนเป็นทั้งวิธีการสื่อสารและกระบวนการทางสติปัญญาในการคิดและศึกษาหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการเขียน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญเรื่องการเสริมแรงในกระบวนการเขียนด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการฝึกทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพงานเขียนและความสามารถในการเขียนของผู้เรียนให้ดีขึ้น (Kaplan 1982: 147 อ้างถึงใน สุภาณี ชินวงศ์, 2543: 53; Trachei&Parry, 1992 อ้างถึงในดวงตาลักษณ์ประสิทธิ์ และกรองแก้ว วรรณสุด,2548: 7-8)

จากการศึกษาแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ สามารถสรุปสาระสำคัญของแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการตามที่นักวิชาการ (Grabe& Kaplan, 1996; Flower & Hayes, 1981; Coe & Gutierrez, 1981; Hairston, 1982;Hughey et al., 1983; Kroll ,1984; Write & Arndt, 1991; Hogue,1996; Bridges, 1986; Whitman & Demarest, 2000; Gunning, 2002) ได้นำเสนอไว้มีสาระสำคัญดังนี้

1) การให้ความสำคัญกับการเขียนงานตามกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนการเขียน การเขียน และการแก้ไขปรับปรุงงานเขียนให้มีคุณภาพ

2) การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการคิดในแต่ละขั้นตอนของการเขียนมากกว่าผลงาน และการวิเคราะห์ปัญหาตลอดกระบวนการเขียน

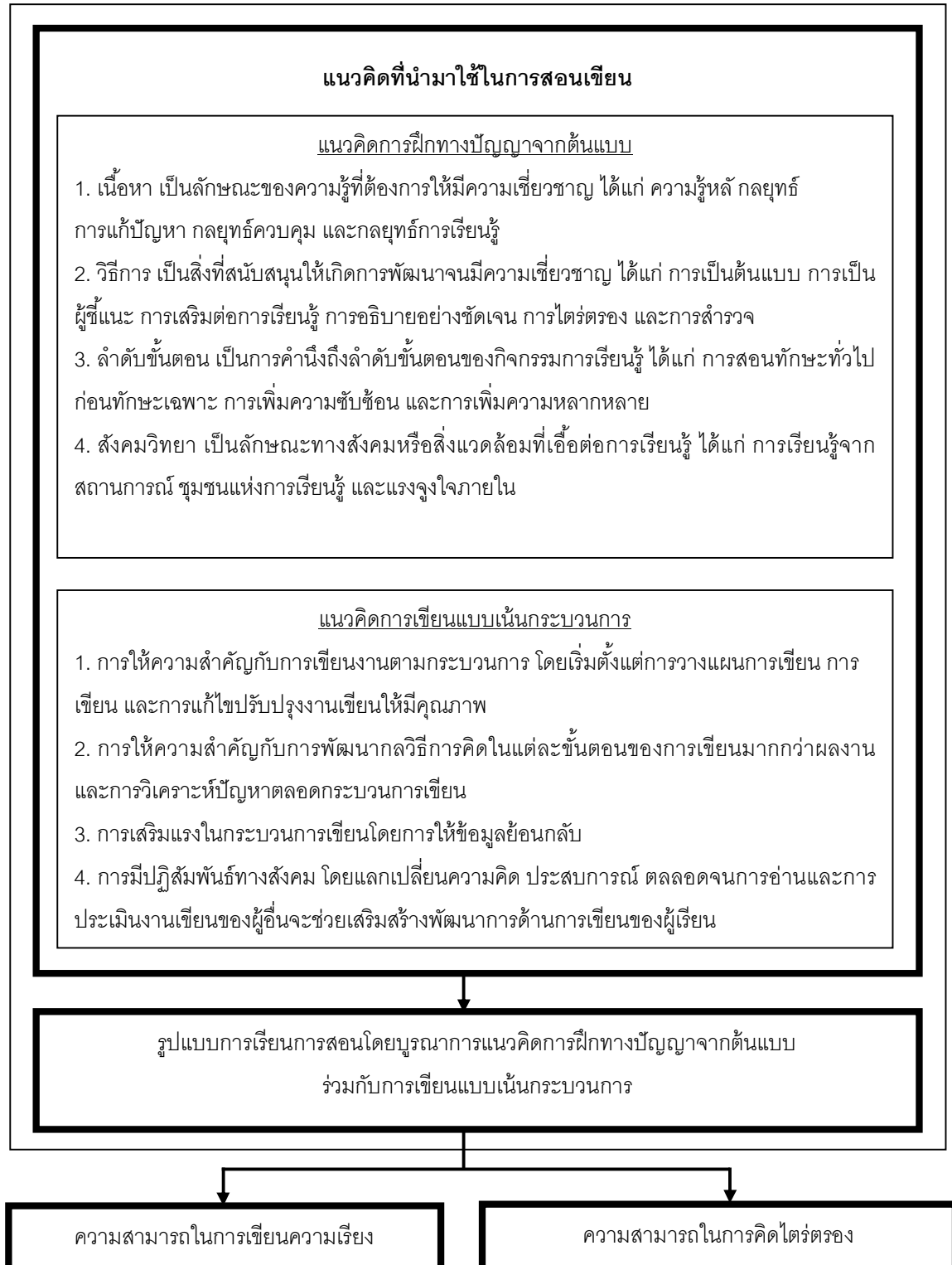
3) การเสริมแรงในกระบวนการเขียนโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ

4) การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยแลกเปลี่ยนความคิด ประสพการณ์ ตลอดจนจนการอ่านและการประเมินงานเขียนของผู้อื่นจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านการเขียนของผู้เรียน

การศึกษาแนวคิดที่นำมาใช้ในการสอนเขียนข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิดดังกล่าวเหมาะสมที่จะนำมาใช้ส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงของนิสิตปริญญาตรี ทั้งด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านการเรียบเรียงความคิดด้านการใช้ภาษา และด้านการใช้รูปแบบและกลไกการเขียน โดยผู้เรียนจะได้เรียนรู้วิธีการเขียน และแนวทางแก้ปัญหาในการเขียนจากต้นแบบ และนำไปใช้ในการเขียนตามกระบวนการ นอกจากนี้ ผู้เรียนยังจะได้เรียนรู้ทางปัญญาทางด้านการคิดจากต้นแบบซึ่งผู้เรียนสามารถ ประยุกต์ใช้ในการทบทวนผลงานและกระบวนการเขียน และสามารถนำแนวทางไปปรับใช้ในสถานการณ์อื่นๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยจะมีความสอดคล้องกับกระบวนการของการคิดไตร่ตรอง ซึ่งเป็นทักษะการคิดที่มีความสำคัญสำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ แนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ความสามารถในการเขียนความเรียง และความสามารถในการเขียนโต้ตรงของผู้วิจัยนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงดังแผนภาพที่ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน โดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ ร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรี

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดย

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรี ระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง

2.2 ศึกษาพัฒนาการของความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีการดำเนินการวิจัย 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งนำเสนอการดำเนินการวิจัยตามรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ ร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการโดยผู้วิจัย ดำเนินการตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาปัญหาการเขียนความเรียงของผู้เรียนระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเขียนความเรียง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการประเมินผลงานเขียนความเรียงจากรายวิชาการเขียน และการสัมภาษณ์ผู้สอน

และนักวิชาการด้านภาษาไทย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปเป็นปัญหาการเขียนความเรียง

2. การวิเคราะห์สาระสำคัญของแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ และแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ

3. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการโดยผู้วิจัย ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 การกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.2 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน

4. ผู้วิจัยนำรูปแบบการเรียนการสอน และเอกสารประกอบรูปแบบการเรียนการสอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน และการสอนภาษาไทย พิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

5. ผู้วิจัยหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนโดยนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้กับนิสิตสาขาวิชาภาษาเพื่ออาชีพ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 30 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ก่อนการนำไปใช้ในการเรียนการสอนจริง

ระยะที่ 2 การทดลองใช้และประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ

1. การเตรียมการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ผู้วิจัยกำหนดให้ประชากรเป็นนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย

ผู้วิจัยเลือกนิสิตปริญญาตรีหลักสูตรการศึกษาด้านจิตวิทยาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นตัวแทนของประชากรนิสิตในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากนิสิตกลุ่มดังกล่าวเป็นตัวแทนของผู้เรียนที่ผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเรียนวิชาภาษาไทยมาแล้วในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น จึงเป็นกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ทักษะทางภาษาไทยโดยเฉพาะทักษะการเขียนในระดับที่สูงขึ้น

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแบบเจาะจงได้กลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม จากผู้เรียนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกภาษาไทย ของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา THE232 การเขียนจำนวน 29 คน เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ข้อจำกัดของการวิจัยที่ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเลือกกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ได้ และไม่สามารถใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเพื่อจัดเข้ากลุ่มได้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนของรายวิชาการเขียนมีผู้เรียนเพียงกลุ่มเดียวตามจำนวนผู้เรียนสาขาวิชาเอกภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงและเกณฑ์การประเมิน และแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรอง ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ได้แก่ แบบบันทึกการเรียนรู้อของผู้เรียนโดยมีการดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงพร้อมเกณฑ์การประเมิน และแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรองพร้อมแนวคำตอบและเกณฑ์การประเมิน ตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.1 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยที่ใช้ประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงพร้อมเกณฑ์การประเมินจำนวน 6 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียน 1 ฉบับ แบบทดสอบระหว่างเรียน 4 ฉบับ ได้แก่ การเขียนความเรียงแบบบรรยายหรือพรรณนา (เรียงความ) การเขียนความเรียงแบบอธิบาย (รายงานการศึกษา ค้นคว้า) การเขียนความเรียงแบบโน้มน้าวใจ (สารคดี) และการเขียนความเรียงแบบแสดงความคิดเห็น (บทความ) รวมถึงแบบทดสอบหลังเรียน 1 ฉบับที่มีลักษณะคู่ขนานกันกล่าวคือ เป็นแบบทดสอบที่วัดเนื้อหาเดียวกัน เท่ากัน และมีค่าความยากง่ายใกล้เคียงกัน แบบทดสอบแต่ละฉบับกำหนดประเภทงานเขียนและประเด็นการเขียนซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยให้ผู้เรียนเขียนความเรียงตามประเด็นที่กำหนด จำนวนฉบับละ 1 ข้อ และให้คะแนนฉบับละ 100 คะแนน

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงเพื่อใช้สำหรับประเมินผลงานเขียนความเรียงโดยผู้วิจัยพัฒนาเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินแบบวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของงานเขียน (analytic method) ให้ครอบคลุมองค์ประกอบของความสามารถในการเขียนความเรียง โดยกำหนดสัดส่วนของการวัดและประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงเป็น 4 ด้าน โดยเทียบกับแนวทางของนักวิชาการที่ได้เสนอไว้ และแสดงสัดส่วนการให้คะแนนคือ 1) ด้านการนำเสนอเนื้อหา 30 คะแนน 2) ด้านการเรียบ

เรียงความคิด 30 คะแนน 3) ด้านการใช้ภาษา 30 คะแนน และ 4) ด้านการใช้รูปแบบและกลไกการเขียน 10 คะแนน โดยในแต่ละด้านจะแบ่งคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง พร้อมคำอธิบายความสามารถในแต่ละระดับ เพื่อให้การประเมินผลงานเขียนของผู้เขียนมีประสิทธิภาพและสามารถบ่งชี้ระดับความสามารถในการเขียนความเรียงของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

เมื่อพัฒนาแบบทดสอบและเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนทักษะการเขียนภาษาไทยตรวจพิจารณาเพื่อนำไปทดลองใช้

2.1.2 แบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรอง ประกอบด้วยแบบวัด 3 ฉบับ คือ แบบวัดก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัดคู่ขนาน กล่าวคือ เป็นแบบวัดที่มีรูปแบบข้อสอบและจำนวนข้อคำถามเท่ากัน และมีค่าความยากง่ายใกล้เคียงกันลักษณะของแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบวัดแบบอัตนัยที่มีการกำหนดเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์กับบริบทในชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดส่งเสริมให้ใช้การตัดสินใจ และช่วยพัฒนาการคิดระดับสูงของผู้เรียน (Baker, 1996: 19; Baron, 1981: 307-308) และข้อคำถามที่ครอบคลุมกระบวนการของความสามารถในการคิดไตร่ตรองทั้ง 5 ด้าน ที่กำหนดไว้ในงานวิจัย ได้แก่ 1) การรับรู้และระบุสถานการณ์ 2) การวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์ 3) การเสนอแนวทางเพื่อแก้สถานการณ์ 4) การตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้สถานการณ์ และ 5) การประเมินผลการแก้สถานการณ์

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถในการคิดไตร่ตรองและแนวคำตอบเพื่อใช้สำหรับประเมินความสามารถในการคิดไตร่ตรองโดยผู้วิจัยพัฒนาเกณฑ์ประเมินความสามารถในการคิดไตร่ตรองโดยแบ่งความสามารถในการคิดไตร่ตรองออกเป็น 4 ระดับคือตั้งแต่ 0-3 คะแนนและผู้วิจัยเขียน

คำอธิบายความสามารถในแต่ละระดับเพื่อให้การประเมินความสามารถในการคิดไตร่ตรองของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและสามารถบ่งชี้ระดับความสามารถในการคิดไตร่ตรองของผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

เมื่อพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ประเมินความสามารถในการคิดไตร่ตรองเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการคิดไตร่ตรองและการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item Objective Congruence) รวมทั้งความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาก่อนนำไปทดลองใช้

2.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่แบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้ในการศึกษากระบวนการเขียนความเรียงซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเขียนของผู้เรียนโดยแบบบันทึกการเรียนรู้มีประเด็นสำคัญสำหรับผู้เรียนบันทึกการเรียนรู้ครอบคลุมตามขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นได้แก่ ชั้นเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบขั้นกำหนดการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริง ชั้นฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ และชั้นสะท้อนคิดทางปัญญาและพัฒนาผลงานนอกจากนี้แบบบันทึกการเรียนรู้ยังประกอบด้วยแบบการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการคิดไตร่ตรองในการเขียน ซึ่งจะเป็นคำถามที่สอดคล้องกับกระบวนการในการคิดไตร่ตรอง

เมื่อพัฒนาแบบบันทึกการเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาความถูกต้องด้านเนื้อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับขั้นตอนการเขียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และการคิดไตร่ตรองในการเขียน ซึ่งผลการตรวจพิจารณาแบบบันทึกการเรียนรู้พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดให้ผู้เรียนบันทึกการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi - experimental

design) แบบกลุ่มเดี่ยววัดแบบอนุกรมเวลา (one - group time series design) ซึ่งเป็นการศึกษากลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียวแต่มีการวัดซ้ำตามเวลาที่กำหนดหลายครั้ง ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

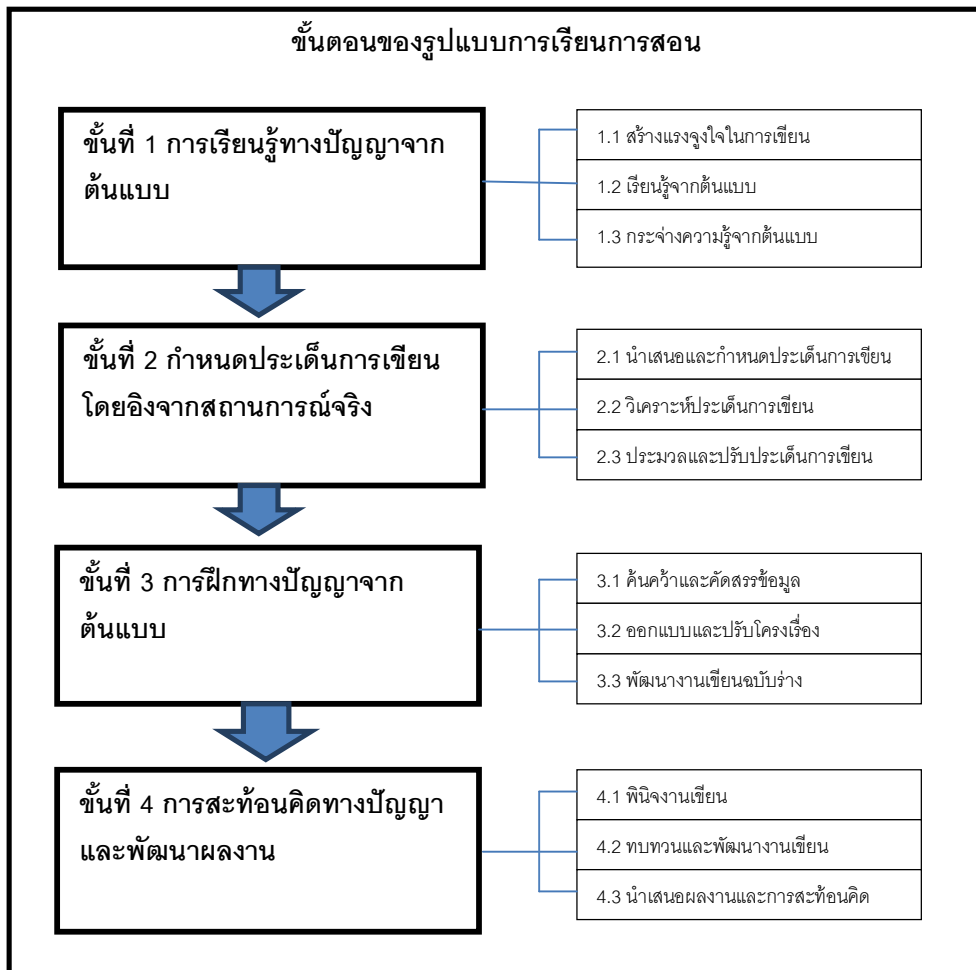
กลุ่ม		เวลา				
		1	2	3	4	
E	T ₁	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄	T ₂
		X				

E	คือ	กลุ่มทดลอง
T ₁	คือ	ผลที่วัดได้ก่อนการทดลองด้วยแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียง และแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรอง
T ₂	คือ	ผลที่วัดได้หลังการทดลองด้วยแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียง และแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรอง
O ₁	คือ	ผลที่วัดได้ระหว่างการทดลองครั้งที่ 1 ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงและแบบบันทึกการเรียนรู้
O ₂	คือ	ผลที่วัดได้ระหว่างการทดลองครั้งที่ 2 ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียง แบบบันทึกการเรียนรู้ และแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรอง
O ₃	คือ	ผลที่วัดได้ระหว่างการทดลองครั้งที่ 3 ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงและแบบบันทึกการเรียนรู้
O ₄	คือ	ผลที่วัดได้ระหว่างการทดลองครั้งที่ 4 ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงและแบบบันทึกการเรียนรู้
X	คือ	การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

การวัดผลระหว่างการทดลองตามแผนการทดลองข้างต้น ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้เรียนฝึกเขียนงานตามประเภทของการเขียนความเรียงที่เหมาะสมกับนิสิตปริญญาตรี และความจำเป็นในการนำไปใช้ในการศึกษาและการประกอบวิชาชีพ โดยจัดตามลำดับความยากง่าย เริ่มตั้งแต่ประเภทการเขียนความเรียงระดับพื้นฐานจนถึงระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่ การเขียนเรียงความ การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า การเขียนสารคดี และการเขียนบทความ ซึ่งประเมินพัฒนาการความสามารถในการเขียนความเรียงจากองค์ประกอบของความสามารถในการเขียนที่กำหนดไว้ในการวิจัย 4 ด้าน คือ ด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านการเรียบเรียงความคิด ด้านการใช้ภาษา และด้านการใช้รูปแบบและกลไกการเขียน

และมีการดำเนินการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (one-group pretest-posttest design) (Campbell & Stanley, 2015) ดังแบบแผนการวิจัยในตารางที่ 1

ผู้วิจัยทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนกลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 16 สัปดาห์ ซึ่งการดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ดังแผนภาพที่ 2



แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมี 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นผลของการวัดความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของผู้เรียนกลุ่มทดลอง และ 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากบันทึกหลังการจัดการเรียนการสอนการเขียนบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คะแนนความสามารถในการเขียนความเรียง และคะแนนความสามารถในการคิดไตร่ตรองของผู้เรียนที่เป็นกลุ่ม

ตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียง และแบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรอง ซึ่งตรวจโดยใช้เกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียง และคะแนนความสามารถในการคิดไตร่ตรองของกลุ่มทดลอง ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการทดลอง

2. การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงและความสามารถในการคิดไตร่ตรองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติ

ทดสอบที่ (t-test dependent) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงและความสามารถในการคิดไตร่ตรองในแต่ละช่วงระยะเวลา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (one - way analysis of variance with repeated measures) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นผลมาจากการศึกษาความสามารถในการเขียนความเรียงและความสามารถในการคิดไตร่ตรองในการเขียนของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตและการจัดบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนระหว่างดำเนินการใช้รูปแบบการเรียนการสอน และจากการบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนและบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์สร้างข้อสรุป บันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนและบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

2. ผู้วิจัยคัดลอกข้อความที่แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและความสามารถในการคิดไตร่ตรองมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสรุปเป็นประเด็นสำคัญ

3. ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของความเรียงประกอบผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนและบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน โดยบูรณาการแนวความคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวความคิดเขียนแบบเน้นกระบวนการ และส่วนที่

2 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน โดยบูรณาการแนวความคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวความคิดเขียนแบบเน้นกระบวนการ ผู้วิจัยวิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวความคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวความคิดเขียนแบบเน้นกระบวนการพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีองค์ประกอบ 4 ประการ มีรายละเอียดดังนี้

1) หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนมี 4 ประการ ได้แก่ การเรียนรู้จากต้นแบบ การเขียนตามกระบวนการ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการทบทวนและการสะท้อนคิด

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมี 2 ประการ คือ

2.1) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงของนักศึกษาปริญญาตรี ทั้งในด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านการเรียบเรียงความคิด ด้านการใช้ภาษา และด้านการใช้รูปแบบและกลไกการเขียน

2.2) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดไตร่ตรองของนักศึกษาปริญญาตรี

3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี 4 ขั้นหลัก ได้แก่ 1) ขั้นเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ สร้างแรงจูงใจในการเขียน เรียนรู้จากต้นแบบ และกระจำความรู้จากต้นแบบ 2) ขั้นกำหนดประเด็นการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริง ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ นำเสนอและกำหนดประเด็นการเขียน วิเคราะห์ประเด็นการเขียน ประมวลผลและปรับประเด็นการเขียน 3) ขั้นฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ ค้นคว้าและคัดสรรข้อมูลออกแบบและปรับโครงเรื่อง พัฒนางานเขียนฉบับร่าง และ 4) ขั้นสะท้อนคิดทางปัญญาและพัฒนาผลงานประกอบด้วยขั้นตอนย่อย

3 ขั้นตอน คือ พินิจงานเขียน ทบทวนและพัฒนางานเขียน นำเสนอผลงานและการสะท้อนคิด

4) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอนโดยดำเนินการวัดและประเมินผลทั้งในระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินในแต่ละขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

4.1) การประเมินความสามารถในการเขียนความเรียง โดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการเขียนความเรียงและการตรวจผลงานเขียนตามเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนความเรียง ซึ่งพิจารณาตามองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านการเรียบเรียงความคิด ด้านการใช้ภาษา และด้านการใช้รูปแบบและกลไกการเขียน

4.2) การประเมินความสามารถในการคิดไตร่ตรอง โดยใช้แบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรองและตรวจตามเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดไตร่ตรอง

ส่วนที่ 2 ผลของการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น นำเสนอเป็นผลการทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการเรียนการสอนเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้ผลการทดลองดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผลการทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการเรียนการสอนเชิงปริมาณ

1) ด้านความสามารถในการเขียนความเรียง

กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนำเสนอข้อมูลได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อน การทดลองกับหลังการทดลอง (N=29)

ความสามารถ ในการเขียนความเรียง	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		D	t	p
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
คะแนนเต็ม100 คะแนน	59.28	6.77	75.21	2.16	15.93	15.322*	.000*

*p<.05

ข้อมูลจากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงก่อนการทดลองเท่ากับ 59.28 และมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงหลังการทดลองเท่ากับ 75.21 และจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้วยการใช้สถิติทดสอบทีพบว่า หลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในด้านพัฒนาการของความสามารถในการเขียนความเรียง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีพัฒนาการด้านความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนำเสนอข้อมูลได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวม (N=29)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ช่วงเวลาในการประเมิน	820.310	3	273.437	80.822	.000*
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและ ช่วงเวลา	284.190	84	3.383		

*p<.05

ข้อมูลจากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างในระยะต่างๆของการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างน้อยหนึ่งครั้งจึงต้องทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ต่อไปดังตารางที่4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคะแนนพัฒนาการความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวม จำแนกตามช่วงเวลา (N=29)

ช่วงเวลา	\bar{x}	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄
O ₁	71.76	-	.000*	.000*	.000*
O ₂	74.03	-	-	.000*	.000*
O ₃	77.93	-	-	-	1.000
O ₄	78.00	-	-	-	-

*p<.05

ข้อมูลจากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 1 กับการทดลองครั้งที่ 2, 3 และ 4 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนน

ความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งที่ 2 กับการทดลองครั้งที่ 3 และ 4 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ด้านความสามารถในการคิดไตร่ตรอง

กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการคิดไตร่ตรองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนำเสนอข้อมูลได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดไตร่ตรองของกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง (N=29)

ความสามารถ ในการคิดไตร่ตรอง	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		D	t	p
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.			
คะแนนเต็ม 30 คะแนน	18.33	2.919	25.03	1.210	6.690	-16.334	.000*

*p<.05

ข้อมูลจากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า หลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการคิดไตร่ตรองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 18.33 คิดเป็นร้อยละ 61.00 และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 25.03 คิดเป็นร้อยละ 83.43

ในด้านพัฒนาการของความสามารถในการคิดไตร่ตรอง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีพัฒนาการความสามารถในการคิดไตร่ตรองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งนำเสนอข้อมูลได้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการคิดไตร่ตรองในภาพรวมก่อนระหว่างและหลังการทดลอง (N=29)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	p
ช่วงเวลาในการประเมิน	649.103	2	324.552	236.355	.000*
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกและช่วงเวลา	76.897	56	1.373		

*p<.05

ข้อมูลจากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการคิดไตร่ตรองของกลุ่มตัวอย่างในระยะต่าง ๆ ของการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างน้อยหนึ่งครั้งจึงต้องทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ต่อไปดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคะแนนพัฒนาการความสามารถในการคิดไตร่ตรองในภาพรวม จำแนกตามช่วงเวลา (N=29)

ระยะการทดลอง	\bar{x}	O ₁	O ₂	O ₃
O ₁	18.72	-	.000*	.000*
O ₂	21.34	-	-	.000*
O ₃	25.03	-	-	-

*p<.05

ข้อมูลจากตารางที่ 7 พบว่าคะแนนพัฒนาการเฉลี่ยความสามารถในการคิดไตร่ตรองของกลุ่มตัวอย่างในระลอกก่อนการทดลองก็ระหว่างการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผลรูปแบบการเรียนการสอนเชิงคุณภาพ

1) ด้านความสามารถในการเขียนความเรียง

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้จากบันทึกการเรียนรู้ และบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนแสดงให้เห็นถึงวิธีการที่ได้เรียนรู้จากต้นแบบและการนำไปใช้ในกระบวนการเขียน ซึ่งช่วยส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงที่ดีขึ้นตามลำดับ โดยผู้เรียนสามารถนำเสนอเนื้อหาได้อย่างสอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ในการเขียนสามารถเรียงลำดับประเด็นความคิดให้มีความเชื่อมโยงกันได้ดี มีความเป็นเหตุเป็นผลในการถ่ายทอดเรื่องราวสามารถใช้คำ ประโยค สำนวนโวหาร และระดับภาษาได้เหมาะสมกับประเภทของงานเขียน ตลอดจนสามารถเขียนงานได้ถูกต้องตามรูปแบบและกลไกการเขียนแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงของนิสิตปริญญาตรีได้

2) ด้านความสามารถในการคิดไตร่ตรอง

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้จากบันทึกการเรียนรู้ และบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้เรียนแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการคิดไตร่ตรองที่สูงขึ้น โดยผู้เรียนสามารถสะท้อนคิดสถานการณ์ในการเขียนตามกระบวนการของการคิดไตร่ตรองซึ่งประกอบด้วย การรับรู้และระบุสถานการณ์การวิเคราะห์สาเหตุของสถานการณ์การเสนอแนวทางเพื่อแก้สถานการณ์การตัดสินใจเลือกแนวทางแก้สถานการณ์และการประเมินผลการแก้สถานการณ์ได้ดีขึ้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการคิดไตร่ตรองของนิสิตปริญญาตรีได้

การอภิปรายผล

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ มีประเด็นการอภิปราย 2 ประเด็น ได้แก่ 1) อภิปรายผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการและ 2) อภิปรายผลประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. อภิปรายผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีจุดเด่น ดังนี้

1) มีการบูรณาการการสอนความรู้และกระบวนการเขียน

การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องหลักการเขียนควบคู่กับการฝึกปฏิบัติทักษะการเขียนโดยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับ วิธีการเขียน และแนวทางการแก้ปัญหาในการเขียนจากผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนหรือผู้สอน และนำหลักการที่ได้เรียนรู้ไปปรับไปใช้ในการเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชั้นการกำหนดประเด็นการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริง และขั้นการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบ ซึ่งจะต้องนำกลวิธีการคิดประเด็นการเขียน การรวบรวมและคัดเลือกข้อมูล การจัดระบบข้อมูล และการเขียนโครงเรื่อง ตลอดจนการทบทวนและการปรับแก้งานเขียน เพื่อพัฒนาเป็นงานเขียนงานฉบับสมบูรณ์ จะเห็นได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

เน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านพุทธิพิสัยนั่นก็คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการเขียนเขียน และด้าน ทักษะพิสัยคือ การฝึกปฏิบัติการเขียนตามกระบวนการจน ผู้เรียนสามารถเขียนงานได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้อง กับที่ Johnson (2003 :2) และ Scarcella (2003 : 8) ได้ กล่าวถึงการสอนเขียนไว้ว่า การสอนเขียนควรให้ผู้เรียน ได้รับความรู้และฝึกกระบวนการเขียนควบคู่กันไป เพราะ การสอนเขียนโดยการสอนหลักการเขียนที่แยกออกจาก การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการเขียนจริง จะทำให้ผู้เรียนไม่ สามารถนำความรู้มาใช้ในงานเขียนได้ทั้งยังสอดคล้องกับ ที่ Kaplan (1982 : 147 อ้างถึงใน สุภาณี ชินวงศ์, 2543 : 53) กล่าวไว้ว่า การสอนเขียนควรมีการสอนกระบวนการด้วย ไม่ควรเน้นที่ผลงานเพียงอย่างเดียว

2) ส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียง และการคิดไตร่ตรอง

รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นผสมผสาน แนวคิดที่มีความสัมพันธ์กันและเป็นแนวคิดที่ช่วยส่งเสริม ผู้เรียนให้เกิดทั้งความสามารถในการเขียนและการคิด ได้แก่ แนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบที่ช่วย กระตุ้นพัฒนาการทางสติปัญญา และเพิ่มพูนความรู้และ ความสามารถของผู้เรียน (Fosnot, 2005 : 18) และ แนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการที่ให้ความสำคัญ กับการพัฒนาความคิดในการแสวงหาและการวิเคราะห์ จัดรูปแบบการนำเสนอข้อมูล เพื่อให้ผู้เรียนสื่อความใน การเขียนได้ตามวัตถุประสงค์ (Wallance, 1996) จาก ผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า ผู้เรียนสามารถพัฒนา ความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรอง ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอนของการ เขียนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดไตร่ตรองไปพร้อม กันด้วย เช่น ขั้นการเรียนรู้จากต้นแบบ นอกจากผู้เรียนจะ ได้เรียนรู้วิธีการและการแก้ปัญหาในการเขียนแล้ว ผู้เรียน จะต้องวิเคราะห์ว่าจะเลือกกลวิธีใดไปปรับใช้ในการเขียน ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นการฝึกการไตร่ตรองเกี่ยวกับความรู้ใน

การเขียนเพื่อเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ และในขั้นกำหนด ประเด็นการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริง ผู้เรียนจะ ได้รับการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับที่น่าสนใจ ในปัจจุบัน ตลอดจนร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อกำหนดประเด็นในการเขียน สำหรับในขั้นการฝึกทาง ปัญญาจากต้นแบบ เมื่อผู้เรียนเขียนโครงเรื่องแล้วจะต้อง มีการไตร่ตรองโครงเรื่องเพื่อการนำเสนอเนื้อหา ส่วนใน ขั้นขั้นสะท้อนคิดทางปัญญาและพัฒนาผลงานผู้เรียนจะ ได้ฝึกคิดไตร่ตรอง โดยการให้ข้อมูลสะท้อนกลับในงาน เขียนของเพื่อน และวิเคราะห์กระบวนการเขียนของ ตนเองหลังจากการเขียนงานทุกครั้งเพื่อให้ได้งานเขียนที่ มีคุณภาพมากที่สุด จากกิจกรรมในระหว่างการเรียนรู้ นี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ความคิดอย่าง สม่าเสมอ ดังที่สุภาณี ชินวงศ์ (2543: 10) กล่าวไว้ใน ระหว่างการเขียนผู้เขียนจะต้องแก้ไขปัญหาและในการ แก้ปัญหานั้นผู้เขียนจะเกิดความคิดใหม่ๆ ตลอดเวลาซึ่ง เมื่อพิจารณาแล้ว กระบวนการคิดในการเขียนดังกล่าวมี ลักษณะสอดคล้องกับการคิดไตร่ตรอง ตามที่ Bigge & Shermis (2004: 294) กล่าวไว้สรุปได้ว่า กระบวนการ ของการคิดไตร่ตรองนั้นจะมีการทดลองและการ ตรวจสอบความคิด โดยมีทางเลือกหลายแนวทาง แล้ว เลือกแนวทางที่ดีที่สุดไว้

2. อภิปรายผลการทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผล รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นการประเมินประสิทธิผล ของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถในการเขียนความ เรียง และ 2) ด้านความสามารถในการคิดไตร่ตรองโดย นำเสนอประเด็นการอภิปรายตามลำดับต่อไปนี้

1) ด้านความสามารถในการเขียนความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการเขียนความเรียงในภาพรวมสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนก่อนการทดลองคิดเป็นร้อยละ 59.28 และมี คะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75.21 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่าผู้เรียน

ที่เรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นจะมีคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Widodo (2008) ที่พบว่าแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเสนอแนวคิดในงานเขียนได้ตรงประเด็น และมีความชัดเจน รวมถึงตระหนักและรับผิดชอบในการเขียนงานของตนเอง สามารถประเมินงานเขียนและให้ข้อเสนอแนะย้อนกลับงานเขียนของผู้อื่นและสอดคล้องกับผลการวิจัยของของศุภวรรณ สัจจพิบูล (2553: 198-200) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เนื้อหา และประเภทของงานเขียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 และมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และรูปแบบฯ มีจุดเด่นคือสนองปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการทั้งในด้านกระบวนการคิด การคัดสรรเนื้อหา และความรู้เกี่ยวกับรูปแบบงานเขียน ตลอดจนเป็นการบูรณาการการสอนความรู้และทักษะกระบวนการเขียน

การพัฒนาความสามารถดังกล่าวของผู้เรียนเนื่องมาจากการบูรณาการแนวคิด 2 แนวคิด ที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านหลักการเขียน กระบวนการคิดในการเรียบเรียงเนื้อหา และการเขียนงานได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเขียนความเรียงที่มีคุณภาพ โดยแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการจะช่วยพัฒนากลวิธีและกระบวนการคิดของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนของการเขียนความเรียง ทำให้ผู้เรียนนำเสนอเนื้อหาได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ (Wallace, 1996) ประกอบกับแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการและการแก้ปัญหาในการเขียนของต้นแบบ โดยมีพื้นฐานมาจากแนวคิดการสร้างความรู้ทางสังคมของ Vygotsky (1981) ซึ่งให้

ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ภาษา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการเรียนรู้

นอกจากนี้ แนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาเชิงสังคมของ Bandura (1986) ซึ่งเชื่อว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งของบุคคลเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (observational learning or modeling) โดยกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีขั้นตอนสำคัญคือการเรียนรู้จากต้นแบบ โดยผู้เรียนจะได้เรียนรู้วิธีการเขียนและวิธีการแก้ปัญหาในการเขียนจากต้นแบบซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนหรือผู้สอน ซึ่งแนวทางนี้จะสามารถช่วยส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องตามแนวทางในการสอนเขียนสอดคล้องกับการศึกษาของ Olivares-Cuhat (2002) ที่พบว่า ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนของผู้เรียน ผู้สอนมีบทบาทอย่างยิ่งในการอธิบายและแสดงตัวอย่างวิธีการต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินการจัดการกับข้อมูล และฝึกหัดให้ปฏิบัติในการอ่านและเขียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจการจัดการข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และจากการแนะนำของผู้สอนสามารถช่วยพัฒนากระบวนการคิดที่เกิดขึ้นระหว่างการอ่านและการเขียนของผู้เรียนด้วย

นอกจากการได้เรียนรู้วิธีการเขียน และแนวทางการแก้ปัญหาในการเขียนจากต้นแบบ (modeling) แล้วในการเรียนรู้ยังใช้กลวิธีผู้ชี้แนะและการเสริมต่อการเรียนรู้ (coaching & scaffolding) ซึ่งผู้สอนสามารถดึงศักยภาพของผู้เรียน และเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน โดยผู้เรียนได้ฝึกเขียนหรือนำเสนอเกี่ยวกับวิธีในการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน (articulation) ขณะเดียวกันผู้เรียนจะได้ฝึกการสะท้อนคิด (reflection) โดยการแลกเปลี่ยนกันอ่านงานเขียนทั้งกับผู้สอนและเพื่อน ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาผลงานเขียน

ดังที่ Davidson & Dunham (1996) กล่าวว่า ผู้เรียนที่สามารถถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ให้แก่ผู้อื่นโดยใช้ภาษาของตนเอง จะทำให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เพราะต้องจัดระบบความคิดออกมาเป็นภาษาที่สื่อสารกันได้ดี นอกจากนี้ การฝึกทางปัญญาจากต้นแบบยังมีการให้ผู้เรียนสำรวจค้นหา (exploration) ซึ่งเป็นการให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการแก้ปัญหาจนพบวิธีการของตนเองซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ Cash et al. (1997) ที่พบว่า การสอนด้วยการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบเพิ่มประสิทธิผลเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการกับปัญหา และทักษะการวินิจฉัยมากขึ้น

2) ด้านความสามารถในการคิดไตร่ตรอง

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดไตร่ตรองก่อนการทดลองคิดเป็นร้อยละ 61.10 และมีคะแนนหลังการทดลองคิดเป็นร้อยละ 83.43 ซึ่งสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดไตร่ตรองให้แก่ผู้เรียนได้เนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการคิดไตร่ตรองในทุกขั้นตอนของการเขียนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดในขั้นการเรียนรู้จากต้นแบบ โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาวิธีการเขียน และการแก้ปัญหาในการเขียนจากต้นแบบความรู้ หรือปัญหาที่ต้องการแก้ไขเมื่อเขียนไม่ได้หรือจากการสังเกตและวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างของงานเขียนในขั้นนี้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น สะท้อนคิด และได้แย้งกับต้นแบบการเขียน ซึ่งเป็นการพัฒนาการคิดของผู้เรียน ในขั้นนี้กำหนดประเด็นการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริง มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดไตร่ตรองโดยการเลือกประเด็นหรือสถานการณ์ปัจจุบันที่น่าสนใจมาให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ ขั้นการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบและขั้นสะท้อนคิดทางปัญญาและพัฒนาผลงาน มีการ

กระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์ผลงาน โดยการวิเคราะห์ข้อดีข้อบกพร่องในงานเขียนของตนเอง และนำข้อมูลย้อนกลับที่ได้รับจากผู้อื่นมาใช้ในการตัดสินใจ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพงานเขียน ตลอดจนการให้ผู้เรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการคิดไตร่ตรองด้วย สำหรับกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดไตร่ตรองในขั้นกำหนดประเด็นการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริง ซึ่งผู้สอนจะต้องเลือกประเด็นที่น่าสนใจ มีความเหมาะสมและสามารถเชื่อมโยงกับประเด็นในการเขียน เพื่อเป็นการฝึกการคิดไตร่ตรองผู้เรียนโดยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้เลือกประเด็นที่เหมาะสมสำหรับการฝึกการคิดไตร่ตรองให้แก่ผู้เรียน เช่น แนวการสอนภาษาไทย การใช้โซเชียลมีเดีย เป็นต้น ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเป็นเนื้อหาที่ไม่มีถูกผิด เหมาะสมแก่การนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการคิด ดังที่ Cam (1995) ศึกษาและพบว่า เนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาการคิดระดับสูงควรเลือกรื่องที่มีลักษณะใกล้เคียงตัวผู้เรียน มีความเป็นนามธรรมสูง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดในประเด็นปัญหา สถานการณ์ อย่างละเอียดรอบคอบ และต้องเป็นเรื่องที่ต้องคิดทบทวนค้นหาทางเลือก ตัดสินใจ ประเมินค่า

2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีวิธีการหลากหลายในการพัฒนาการคิดไตร่ตรอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Lee (2005) และภาษิต ประมวลศิลป์ชัย (2548) ที่พบว่า การพัฒนาการคิดไตร่ตรองควรใช้กิจกรรมหลากหลายเพื่อช่วยในการคิดไตร่ตรองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีวิธีการส่งเสริมการคิดไตร่ตรองตั้งแต่กระบวนการให้ผู้เรียนเรียนรู้จากต้นแบบและกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดต่างๆ (think aloud) ถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ และนำมาประยุกต์ใช้ในการเขียน ตลอดจนมีการชี้แนะการเสริมต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวิพากษ์ และอภิปรายโดยใช้การโต้แย้งอย่างมีเหตุผลใน

งานเขียนของเพื่อนและของตนเองตลอดกระบวนการเขียนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Lee (2005) ที่พบว่า ปัจจัยด้านวิธีการสื่อสาร (mode of communication) มีผลต่อการคิดไตร่ตรอง

นอกจากนี้ ผู้สอนยังให้ผู้เรียนเขียนบันทึกของตนเองตลอดกระบวนการเขียน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้การคิดไตร่ตรองในระหว่างการเขียน ตามที่ Hoover (1994) พบว่า การเขียนบันทึกเชิงวิเคราะห์ทำให้ผู้เขียนมีศักยภาพในการคิดไตร่ตรองสูงขึ้นและเกิดกระบวนการรับรู้ที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับที่ Black et al. (2000) กล่าวถึงการเขียนบันทึกว่า มีส่วนช่วยในการพัฒนาการคิดไตร่ตรอง เพราะเป็นการฝึกคิดเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นและการเรียบเรียงโดยการเขียนส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านการคิดไตร่ตรอง ซึ่งเป็นการสะท้อนความคิดและวิพากษ์ตนเองในสิ่งที่ได้กระทำ เช่นเดียวกับที่ Baker (1966) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมในการส่งเสริมการคิดไตร่ตรองพบว่า การเขียนบันทึกที่ได้จากการพิจารณาไตร่ตรองเกี่ยวกับเหตุการณ์จะช่วยให้บุคคลเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในสิ่งนั้นโดยมีการทบทวนการจัดลำดับการคิด และสรุปความคิดเห็นโดยใช้หลักฐานและข้อเท็จจริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยที่พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวความคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวความคิดเขียนแบบเน้นกระบวนการส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนักศึกษาปริญญาตรีได้นั้นผู้สอนหรือบุคลากรในหน่วยงานต่างๆที่สนใจจะนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นได้ทดลองใช้กับผู้เรียนสาขาวิชาภาษาไทยคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒซึ่งมีพื้นฐานทางด้านการเขียนความเรียงมาพอสมควรและมีความพร้อมในการเรียนรู้ดังนั้นผู้สอนในสาขาหรือสถานศึกษาแห่งอื่นๆควร

ปรับเปลี่ยนแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนบริบทของสาขาหรือสถานศึกษาโดยอาจจะต้องปรับเปลี่ยนกิจกรรมบางส่วนเช่นจากเดิมในกิจกรรมกระจำงความรู้จากต้นแบบผู้เรียนมีบทบาทในการอธิบายสิ่งที่ได้เรียนรู้จากต้นแบบจากสิ่งที่ตนเองสังเกตได้เมื่อนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ผู้สอนอาจจะกำหนดประเด็นที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากต้นแบบเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดบันทึกหรือซักถามได้ตรงประเด็นหรือจากเดิมในกิจกรรมค้นคว้าและคัดสรรข้อมูลการออกแบบและปรับโครงเรื่องและพินิจงานเขียนผู้เรียนแต่ละคนจะต้องแลกเปลี่ยนกันอ่านงานเขียนและให้ข้อมูลย้อนกลับเมื่อนำไปใช้ผู้สอนอาจจะต้องให้คำชี้แนะอย่างใกล้ชิดหรือปรับให้ดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่มซึ่งหากมีการปรับกิจกรรมก็น่าจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบได้อย่างประสบความสำเร็จไม่ต่างจากผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง

2. ขั้นตอนที่มีความสำคัญคือขั้นตอนการเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้สังเกตและเก็บจากวิถีในการเขียนและการแก้ปัญหาในการเขียนของต้นแบบหรือการสังเกตลักษณะโครงสร้างของงานเขียนซึ่งผู้สอนจะต้องมีการวางแผนว่าจะใช้วิธีการใดกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และสามารถอธิบายสิ่งที่ได้เรียนรู้ได้อย่างชัดเจนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากต้นแบบอย่างแท้จริงดังนั้นผู้สอนจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะที่เรียนรู้จากต้นแบบหากพบว่าผู้เรียนยังไม่สามารถเรียนรู้ได้ผู้สอนจะต้องช่วยอธิบายให้คำแนะนำตลอดจนเสริมเติมเต็มทั้งนี้ผู้สอนควรศึกษาแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนการสอนจากคู่มือการใช้หรือศึกษากลวิธีที่ชี้แนะและการเสริมต่อการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อจะสามารถเลือกใช้วิธีการในการกระตุ้นให้ผู้เรียนสะท้อนคิดออกมาได้อย่างชัดเจน

3. การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีความสำคัญสำหรับการพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองผู้เรียนเพราะทำผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นและเนื้อหาในการเขียน

รวมถึงเกิดมุมมองใหม่ๆ ในการพิจารณาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการเขียนดังนั้นเพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีการสนทนาหรืออภิปรายกลุ่มในประเด็นการเขียนที่ผู้เรียนสนใจร่วมกันหรือจัดกลุ่มความสามารถในการเขียนเพื่อให้ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนมากกว่าคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำผู้ที่ยังต้องการพัฒนาความสามารถในการเขียนการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ในแต่ละกิจกรรมผู้สอนจึงควรจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่มเช่นในชั้นเรียนรู้ทางปัญญาจากต้นแบบในการทำกิจกรรมกระจายความรู้จากต้นแบบขึ้นกำหนดการเขียนโดยอิงจากสถานการณ์จริงในการทำกิจกรรมวิเคราะห์ประเด็นการเขียนขั้นการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบในการทำกิจกรรมประมวลและปรับประเด็นการเขียนการค้นคว้าและคัดสรรข้อมูลการออกแบบและปรับโครงเรื่องและในขั้นสะท้อนคิดทางปัญญาและพัฒนางานในการทำกิจกรรมพินิจงานเขียนทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้พัฒนาการเขียนและการคิดร่วมกับผู้อื่นตลอดจนการให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวคิดการฝึกทางปัญญาจากต้นแบบร่วมกับแนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรองของนักศึกษาปริญญาตรีผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ตัวแปรที่ผู้วิจัยมุ่งส่งเสริมได้แก่ความสามารถในการเขียนความเรียงซึ่งเป็นงานเขียนหลากหลายลักษณะทั้งการเขียนแสดงความคิดเห็นและการเขียนเชิงวิชาการอย่างไรก็ตามน่าจะมีการศึกษาผลของการนำรูปแบบการเรียนสอนนี้ไปใช้เพื่อพัฒนาหรือส่งเสริมความสามารถในการเขียนที่มีลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อศึกษาว่ารูปแบบการเรียนการสอนนี้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนางานเขียนรูปแบบอื่นๆ

ได้มากขึ้นด้วยหรือไม่นอกจากนี้อีกตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนคือความสามารถในการคิดไตร่ตรองซึ่งน่าจะมีการศึกษาผลของการนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้เพื่อพัฒนาหรือส่งเสริมความสามารถในการคิดในลักษณะอื่นๆ เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณการคิดแก้ปัญหาทั้งนี้เพื่อที่จะนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาแบบการเรียนการสอนให้มีความเฉพาะในการพัฒนาตัวแปรตามมากยิ่งขึ้น

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่วัดและประเมินความสามารถในการเขียนความเรียงซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านได้แก่ด้านการนำเสนอเนื้อหาด้านการเรียบเรียงความคิดด้านการใช้ภาษาและด้านการใช้รูปแบบและกลไกการเขียนอย่างไรก็ตามควรที่จะมีการศึกษาครอบคลุมความหมายของความสามารถในการเขียนความเรียงในด้านอื่นๆเพิ่มเติมรวมทั้งศึกษาและพัฒนาเครื่องมือในลักษณะอื่นๆ เช่น แบบประเมินตนเองหรือแบบบันทึกการเรียนรู้ในลักษณะต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการรวบรวมข้อมูลด้านการคิดที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการเขียนและในการวิจัยครั้งนี้ยังมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความสามารถในการคิดไตร่ตรองได้แก่แบบวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรองมีลักษณะเป็นข้อสอบอัตนัยซึ่งจะวัดในมิติของการคิดไตร่ตรองแบบทั่วไปและแบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งจะวัดในมิติการคิดไตร่ตรองในการเขียนในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการพัฒนาเครื่องมือวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรองในลักษณะอื่นๆ เช่น แบบประเมินตนเองแบบสอบถามอีกทั้งควรวัดความสามารถในการคิดไตร่ตรองในมิติอื่นๆ เช่น ความสามารถในการแก้ปัญหาหรือระยะเวลาที่ทำให้เกิดการคิดไตร่ตรอง

3. ในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนที่ศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับภาษา ซึ่งมีพื้นฐานในการเขียนในระดับค่อนข้างดี อาจส่งผลให้การวิจัยครั้งนี้ได้ผลดี และผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนความเรียงได้ง่าย ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไป จึงน่าจะศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนี้ โดยใช้

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในสาขาวิชาอื่นๆ เพื่อจะได้ศึกษาว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในสาขาวิชาที่ว่ๆ ไปได้ผลดีมากน้อยเพียงใด และควรจะต้องมีการส่งเสริมหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไรเพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนสามารถนำไปใช้ได้กับทุกสาขาวิชา หรือระดับ

การศึกษานอกจากนี้ในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นน่าจะมีการออกแบบแผนการทดลองโดยใช้กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงและการคิดไตร่ตรอง

บรรณานุกรม

- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2553). **ทักษะการเขียนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงตา ลักคุณะประสิทธิ์ และกรองแก้ววรรณสุด (2548). **ความคิดเห็นของอาจารย์สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อแนวการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการ**. รายงานวิจัยสถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาษิต ประมวลศิลป์ชัย. (2548). **การศึกษากระบวนการและผลของการพัฒนาความสามารถในการคิดไตร่ตรองของครูประจำการโดยใช้วิธีการสะท้อนความคิดแบบผสมผสาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัชวงศ์ ภินันท์วัฒนา. (2550). **การสื่อสารภาษาในงานเขียนทางวิชาการ: Language Communication in academic writing**. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 24 (พ.ค.-ส.ค.): 34-52
- ศุภวรรณ สัจจพิบูล. (2553). **การพัฒนาแบบการเรียนการสอนโดยบูรณาการแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เนื้อหาและประเภทงานเขียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. (2542). **ศักยภาพของเด็กไทย**. กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุจริต เพียรชอบ. (2540). **หนังสือชุดความรู้ภาษาไทย อันดับที่ 10 สอนให้สนุกเป็นสุขกับการเรียน**. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุภาณี ชินวงศ์. (2543). **การศึกษาความสามารถในการเขียนของนิสิตวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับสาขาวิชาวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัฉรา วงศ์โสธรและคณะ. (2536). **การวิจัยเพื่อหาวิธีการแก้ไขข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยที่เหมาะสมที่สุด** : รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baker, C. R. (1996). Reflective learning: A teaching strategy for critical thinking. *The Journal of nursing education*, 35(1), 19-22.
- Bandura, A. (1989). Human agency in social cognitive theory. *American Psychologist*, 44 (9), 1175.
- Baron, J. (1981). Reflective thinking as a goal of education. *Intelligence*, 5 (4), 291-309.
- Bigge, M. L. & Shermis, S. S. (2004). *Learning theories for teacher*. 6th ed. New York: Pearson Education.
- Black, R.S., et al. (2000). Learning Journals, self-reflection and the university students' changing Perceptions. *Action in Teacher Education*. 21:71-89.

- Cam, P. (1995). **Thinking together: Philosophical inquiry for the classroom**. Primary English Teaching Association and Hale & Iremonger.
- Campbell, D. T., & Stanley, J. C. (2015). **Experimental and quasi-experimental designs research**. Ravenio Books.
- Cash, J. R., et al.(1997). **Effectiveness of cognitive apprenticeship instructional methods in college automotive technology classrooms**.*Journal of Industrial Teacher Education*. 34(2): 29-49.
- Chan, P., Miller, R., & Monroe, E. (2009). **Cognitive apprenticeship as an instructional strategy for solving corporate training challenges**. *TechTrends*, 53 (6): 35-41.
- Collins, A., Brown, J. S., & Holum, A. (1991). **Cognitive apprenticeship: Making thinking isible**. *American Educator*, 6 (11): 38-46.
- Darling-Hammond, L. (2000). **Teacher quality and student achievement: A review of state policy evidence**. *Education Policy Analysis Archives*, 8 (1): 1-44.
- Davidson, B. W., & Dunham, R. L. (1996). **Assessing EFL Student Progress in Critical Thinking with the Ennis-Weir Critical Thinking Essay Test**. *JALT Journal*, 19(1), 43-57.
- Edmondson, R. S. (2005). **Evaluating the effectiveness of a telepresence-enabled cognitive apprenticeship model of teacher professional development (Doctoral dissertation, UTAH STATE UNIVERSITY)**.
- Fosnot, C. T. (2005). **Constructivism. Theory, Perspectives, and Practice**. Columbia: Teachers College Press.
- Ganobcsik-Williams, L. (2004). **A report on the teaching of academic writing in UK Higher Education**. London: Royal Literary Fund.
- Grabe, W., & Kaplan, R. B. (1996). **Theory and practice of writing: An applied linguistics perspective**. London: Longman.
- Graham, S., & Perin, D. (2007). **A meta-analysis of writing instruction for adolescent students**. *Journal of Educational Psychology*, 99 (3), 445-476.
- Hoover, L. A. (1994). **Reflective writing as a window on preservice teachers' thought processes**. *Teaching and Teacher Education*, 10(1), 83-93.
- Johnson, B. (2003). **Teaching and researching critical academic writing: Scrutiny of an action research process**. *Educational Action Research*, 11 (3): 365-388.
- Lee, H. J. (2005). **Understanding and assessing preservice teachers' reflective thinking**. *Teaching and teacher education*, 21(6): 699-715.
- Nunan, D. (1995). **Language teaching methodology: A textbook for teacher**. London: International Book Distributors.
- Olivares-Cuhat, G. (2002). **Learning strategies and achievement in the Spanish writing classroom: A case study**. *Foreign language annals*, 35(5), 561-570.
- Raimes, A. (1983). **Technique in teaching writing**. New York: Oxford University Press.
- Scarcella, R. (2003). **Academic english: A conceptual framework**. University of California Linguistic Minority Research Institute, Irvine. [Online]. Available from : http://www.lmri.ucsb.edu/publications/03_scarcella.pdf [2016, February 1].
- Schleppegrell, M. J., & Colombi, M. C. (Eds.). (2002). **Developing advanced literacy in first and second**

languages: Meaning with power. Routledge.

Vygotsky, L. S. (1981). The instrumental method in psychology. *The Concept of Activity in Soviet Psychology*, 135-143.

Wallace, D. (1996). **Reconsidering behaviorist composition pedagogies: Positivism, empiricism, and the paradox of postmodernism.** *JAC*, 16 (1): 103-117.

Weigle, S. C. (2002). *Assessing writing*. Cambridge: Cambridge University Press.

Wododo, H. P. (2008). *Process-based academic essay writing instruction in an EFL.* *BAHASA DAN SENI*, 36(1): 101-111.

White, R. V., & Arndt, V. (1991). *Process writing*. UK: Longman